

وبلاگ‌ها و نشر برخط

وبلاگ فضایی است در اینترنت بدون محدودیت‌های مرسوم که نویسنده‌گان را برآن می‌دارد تا تفکر خود را پرواز دهنده به خلق آثاری پرمغز دست زنند؛ نوشه‌هایی در عرصه‌های مختلف، مضامینی متفاوت و البته همگی قابل تأمل. (فاسمی، ۱۳۸۲: ص ۳)

با گذشت زمان از یک طرف، شاهد خلق وبلاگ‌های کثیری از علاقه‌مندان هستیم که مجالی برای بال و پردادن به توانایی‌های فردی خود یافته‌اند و از طرف دیگر، شاهد علاقه‌مندانی هستیم که به علت عدم اطلاع و آگاهی از مقوله وبلاگ و دور از دسترس دانستن آن، قادر نخواهند بود خود را با دنیای تکنولوژی اطلاعات هماهنگ سازند. از این‌رو نیاز به اطلاع رسانی در زمینه‌های مختلف علوم رایانه و IT در تمام دنیا روز به روز پررنگ تر شده است، به ویژه در ایران باید این نیاز نهادینه شود تا به ثمرات ارزشمند این آگاهی دست یابیم.

مامی بلاگیم با معرفی اجمالی نویسنده‌گان آغاز می‌شود. یکی از این نویسنده‌گان، پل بوش (Paul Bausch) از طراحان و ابداع‌کنندگان وبلاگ‌های محبوب شرکت‌های سافت‌ویر (soft ware) و بلاگر (Blogger) است که در شکل‌گیری و رشد وبلاگ نقش بسزایی داشته است. درواقع، پس از شش سال تجربه کار و بلاگ راهی برای او بود تا به سرعت علاقه خود را به اینترنت با دیگران تقسیم کند.

بوش مدرک لیسانس روزنامه‌نگاری خود را از دانشگاه نبراسکا (Nebraska) دریافت کرده است.

ماتیو هافلی (Matthew Haughey) نویسنده دیگر کتاب، پیش از آغاز به کار در گروه weblog.com در سال ۱۹۹۹ میلادی، به مدت چهار سال درگیر وب و فهرست‌های پستی بوده است. وی در سال ۲۰۰۰ به Pyra پیوست تا در پیشبرد (Siyat) (Blogger.com) و سرویس‌های وابسته به آن یاری رساند. او که از سال ۱۹۹۵ در اغلب کنفرانس‌های وب سخنرانی داشته، دارای مدرک لیسانس و

• آرش جلالزاده

Bausch, Paul & Haughey, Matthew & Hourihan, Meg (2002) We Blog: Publishing online with weblogs. Indianapolis, IN: Wiley publishing, Inc. 1st edition.2002, 313 payes, English.
ISBN: 0-7645-4,62-6

کما کان عامه پسندترین وبلاگ تا به امروز است. زیرا وبلاگ‌های شخصی انعکاسی از خود نویسنده وبلاگ و چشم‌اندازی از زندگی و افکار او به شمار می‌آید. (p.27).

بوش و همکارانش انگیزه اصلی وبلاگ‌خوانی را، دریافت آسان اطلاعات و جست‌وجوی صفحات وب را در کمترین زمان ممکن می‌دانند.

بدین ترتیب ما می‌توانیم به راحتی اندوخته‌ای از اطلاعات و نوشته‌های دلخواه‌مان راجمع‌آوری کنیم.

در ادامه این فصل با ظرفت به حداده ۱۱ سپتامبر و تأثیر آن بر روی شبکه‌ها و پایگاه‌های اینترنتی به خصوص وبلاگ‌ها اشاره می‌شود. در روزهای بعد از ۱۱ سپتامبر، وبلاگ‌ها این امکان را به مردم آمریکا دادند تا به سرعت و به راحتی، بحث‌های در جریان در مورد حملات و ریز اتفاقات از دید مردم و مسئولان، در دسترس عموم قرار گیرد.

بسیاری از این وبلاگ‌ها که در اواسط ماه سپتامبر به وجود آمدند، از آن پس به عنوان وبلاگ‌های جنگی (warblogs) معروف شدند. از این نظر بعد از ۱۱ سپتامبر توانی و وبلاگ‌ها در انتقال اطلاعات به عینه برای مردم آمریکا به اثبات رسید (P.38).

فصل سوم، «گشت و گذار در وبلاگستان»

تصویر کنید برای اولین بار با کسی ملاقات می‌کنید و یک دوست مشترک شما را معرفی می‌کند. شما هر دو سلام می‌کنید و یکدیگر را از نزدیک ملاقات می‌کنید. ولی شما با چنین ملاقات اتفاقی کوتاهی نمی‌توانید طرف مقابل را بشناسید. ولی در عین حال یکسری اطلاعات جزئی از طرف مقابل دریافت کرده‌اید؛ از وضع بصری طرف گرفته تابعه برخوردار و در آن مدت کوتاه.

حال فرض کنید کسی را برای نخستین بار ملاقات می‌کنید بدلون اینکه هیچ سرنخی از هویت وی در اختیار داشته باشد. این مورد خاص موقعی پیش می‌آید که شما مشغول گشت و گذار بازدید و مرور وبلاگ‌ها هستید.

این نوع ملاقات از ملاقات افراد در دنیای واقعی نه بدتر است و نه بهتر. اما تفاوتی که بین آنها وجود دارد حائز کمال اهمیت است و بالطبع مهارت‌های متفاوتی را می‌طلبد؛ چه برای تشخیص هویت دیگران و چه برای معرفی خود بروزو و ب.

برای این گونه ارتباطات هدفمند باید سطح معینی از اعتماد به وجود آید (P.49).

«اعتماد به هویت» نیاز به ایجاد روابط معناداری با خوانندگان دارد که بستره مناسب برای مشارکت در گفت‌وگو فراهم می‌آورد. اگر خوانندگان احساس کنند که نویسنده، مسئول فضایی که خلق کرده، نیست، کمتر تمایلی به نظر دادن و دخیل دانستن خود در تبادل اطلاعات از خود نشان می‌دهند. بدین ترتیب، جلب و حفظ اعتماد خواننده و مسئولیت‌پذیری نویسنده، وبلاگ را به مکانی

فوق لیسانس علوم محیطی از دانشگاه ریورساید (Riverside) است.

اما مگ هوریهان (Meg Hourihan) مؤسس پایرا (Pyra) عضو رسمی و سخنگوی وبلاگستان روزنامه‌نگاری است که در راه تبلیغ و توسعه وبلاگ از ایالات متحده آمریکا تا اروپا مسافرت‌های عدیدهای داشته است. وی فارغ‌التحصیل دوره کارشناسی زبان انگلیسی از دانشگاه تافت (Tufts) است.

پس از معرفی نویسندهان، مقدمه‌ای مختصر و در عین حال جامع، خواننده را از چگونگی سازماندهی مطالب آگاه می‌سازد. این کتاب ساده و جذاب، در سه بخش اصلی «وبلاگ چیست؟»، «عناصر وبلاگ»، و «وبلاگ نویسی پیشرفته»، به همراه سه ضمیمه حاوی مطالب مفصل تری در حوزه مسائل فنی وبلاگ، تدوین یافته است. از ویژگی‌های جالب کتاب آنکه در آخر هر فصل، خلاصه‌ای از مطالب فصل و قسمتی برای تمرین و تکرار مطالب گنجانده شده است. بخش نخست کتاب به عنوان پایه‌ای ترین بخش آن درسه فصل به این موضوعات می‌پردازد:

فصل اول، معرفی وبلاگ

به پاسخگویی سوالاتی از این قبیل می‌پردازد: وبلاگ‌ها به چه دردی می‌خورند؟ مفهوم دقیق وبلاگ چیست؟ که تاریخچه مختصر و وبلاگ خاتمه می‌پذیرد.

نویسندهان و وبلاگ‌های راهی شکفت‌انگیز برای مطالعه طیف وسیعی از آراء و نظرات معرفی می‌کنند. وبلاگ‌ها حاوی اطلاعاتی غنی درباره موضوعاتی متنوع، در قالبی عالی برای ارائه اخبار لحظه به لحظه بر روی صفحات به طور مرتب روز آمد شونده و ب هستند (p.5). به اعتقاد نویسندهان و وبلاگ صفحه‌ای است با مقادیر معتبره محتوا که به ترتیب از جدیدترین تا قدیمی‌ترین مرتباً شده‌اند.

وبلاگ‌هایی که توسط یک مؤلف واحد منتشر می‌شود معمولاً لحنی شخصی به خود می‌گیرد و غالباً نگاهی شهوت‌آلود به زندگی ارائه می‌کند. چراکه مؤلف درباره چیزهای جالبی می‌نویسد که روی وب پیدا کرده است، و با انواع منازعات و توفیقاتی که در محیط کار و یا خانه داشته، و یا درباره رویدادهایی از هر نقطه جهان که او را مجازوب کرده. وبلاگ‌ها به تناوب لحنی تر و تازه، شخصی، غیرتجاری و فارغ از عمدۀ محتواهای مرسوم و نوعی روی وب ارائه می‌کنند.

روزآمد کردن و وبلاگ خیلی راحت است و می‌تواند به سرعت و بدون نیاز به مرور، ویرایش یا اصلاح بیش از آنچه که مؤلف لازم می‌داند، صورت گیرد (P.5).

فصل دوم، «وبلاگ‌های در عمل»

این بخش به انواع وبلاگ‌ها اشاره دارد که وبلاگ‌های شخصی، چند مؤلفی و تیمی از آن جمله‌اند. وبلاگ‌داری شخصی،

و بلاگ‌ها و نشر برخط

اختصاص داده است (pp. 78-86). «تغییر و تحول و بلاگ‌ها» و «بازیابی اطلاعات از و بلاگ‌ها» دیگر عنوانی است که ذیل این فصل مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فصل پنجم، کار با خدمات و ابزارهای و بلاگ
این قسمت به آشنایی با آنچه که امروز به ابزار و بلاگ معروف است، اختصاص دارد. «انتشار از راه دور چیست؟» و «معرفی چهار ابزار و بلاگ» از محتويات این فصل به شمار می‌آیند.

فصل ششم، شناسایی تکنولوژی و بلاگ
به نحو تکمیلی به اجزاء و بلاگ و روش‌های استفاده از نرم‌افزارهای موجود می‌پردازد.

«نظام‌های انتشار و بلاگ»، «مدیریت محتوا» و «عوامل یک نظام محتوایی برای و بلاگ» از دیگر مباحث این فصل محسوب می‌شوند.
بخش سوم کتاب (و بلاگ‌نویسی پیش‌رفته)، بخشی تخصصی در زمینه و بلاگ است که درسه فصل تنظیم شده است:

فصل هفتم

با عنوان «ارتباط با مخاطبین» به «سیستمهای اظهار نظر»، «آمارگیری در وب سایتها»، «دفاتر یادبود ویژه»، «لیست‌های پستی» و «نمایه نامه‌های موضوعی و بلاگ» اشاره دارد.

فصل هشتم

این فصل با عنوان «استفاده تجاری از و بلاگ‌ها» جایگاه ویژه‌ای دارد. که به نظر مهم ترین فصل کتاب محسوب می‌شود. چرا که حوزه‌ای جدید و امتحان شنده و در عین حال زمینه‌ای بالقوه برای پیش‌رفت را به تصویر می‌کشد. از این رو این فصل را بیش از دیگر فصول، تفصیل می‌دهیم. زیرعنوان‌های این فصل به ترتیب عبارت است از: «بلاگ‌یدن در اینترنت» و «مدیریت دانش غیر رسمی» (informal knowledge management) مباحثی همچون «افزودن و بلاگ‌ها به سایتها و ب شرکت‌ها»، «زمینه‌سازی برای فعالیت‌های مشارکتی»، «انواع و بلاگ‌های کاری»، «فناوری ارتقا و بلاگ‌های کاری» و مصاحبه‌ای جالب با جان راب (John Rob)، سرپرست تحلیل گران شرکت فارستر در برآرد به کارگیری نوآورانه و بلاگ برای سیستم‌های مدیریت دانش غیر رسمی managementweblog (weblog)، که باعث شد در همان سال حدود ۵ میلیون دلار برای شرکت‌ش سود آوری کند.

نویسنده‌گان معتقدند: و بلاگ‌های تجاری از لحاظ محتوا، تفاوت عمده‌ای با و بلاگ‌های معمولی دارند چراکه این و بلاگ‌ها ابزاری قوی در اختیار «مدیریت دانش (Knowledge management)» (Knowledge management) «مدیریت پروژه» و «مدیریت محتوا» می‌گذارند. و بلاگ‌های تجاری از لحاظ تفاوت در هدف‌ها، نحوه استفاده و مشکلات بالقوه به و بلاگ‌های داخلی (internal) و خارجی

برای گرفتن کمک از دیگران تبدیل می‌کند (p.50). مدیریت هویت یکی از موضوعات جالب توجه در فضای سایبرنیک تلقی می‌شود. نویسنده هنگام بلاگیدن می‌تواند هر اندازه که بخواهد اپراز خصوصیات شخصی خود را کنترل کند. به این معنا که وقتی و بلاگ برای مخاطبان بالقوه در اقصان نقاط جهان منتشر می‌شود، هویت بالقوه بلاگ (صاحب و بلاگ) را به نمایش می‌گذارد (P.54).

این فصل در ادامه به انواع و بلاگ‌ها (براساس نوع صفحه آرایی) اشاره دارد. نخست به «و بلاگ‌های کوتاه»؛ می‌پردازد و این نوع و بلاگ را از انواع کلاسیک و بلاگ به شمار می‌آورد که مجموعه‌ای از متن‌های کوتاه‌دو، سه جمله‌ای است که زمان کمتری را برای خواندن می‌طلبند و خواننده بانگاهی گذرامی تواند مطالب را مرور کند.

«و بلاگ‌های مقاله‌ای یا روزنامه‌ای» دومین نوع از انواع و بلاگ‌هاست که معمولاً از مقاله‌های طولانی تر چند پاراگرافی تشکیل می‌شود. در صفحه‌آرایی و بلاگ‌های روزنامه‌ای، دقت بیشتری صورت می‌گیرد. زیرا از بخش‌ها و قسمت‌های متعدد تشکیل شده است.

سومین نوع و بلاگ‌ها را براساس نوع محتوای آنها می‌توان شناسایی و دسته‌بندی کرد:

۱. و بلاگ‌های «مبتنی بر لینک» (Link-driven) که می‌تواند به وسیله آنها به سایت‌های موردنظر دسترسی پیدا کنند.

۲. و بلاگ‌های «موضوعی» که همانطور که از اسمش پیدا است بر موضوع خاصی تمرکز دارند.

۳. و بلاگ‌های «اظهار نظر درباره اخبار» که آمیزه‌ای از و بلاگ‌های «مبتنی بر لینک» و «موضوعی» محسوب می‌شوند و بر موضوعات وسیعی که در رسانه‌های متفاوت انکاس یافته است، متمرکزند.

۴. و بلاگ‌های «عکس‌دار» که از سایت‌های سنتی عکاسی تشکیل شده‌اند.

۵. و بلاگ‌های «ژورنالیستی» که شbahat زیادی به و بلاگ‌های «موضوعی» دارند، اما با این تفاوت که بروزندگی دنیای واقعی بلاگ (صاحب و بلاگ) تأکید دارند و هیچ گاه تجربه‌های معمولی و پیش پا افتاده را با مخاطبان تقسیم نمی‌کند.

بخش دوم، عناصر و بلاگ

بخش دوم برخلاف بخش نخست، بیشتر حاوی مسائل تکنیکی و بلاگ است و سه فصل را دربر می‌گیرد:

فصل چهارم، چگونگی ساختار و بلاگ

این فصل نخست به واحدهای ساختمانی و بلاگ می‌پردازد که شامل «عناصر وب» یعنی «اینترنت» و «خدمات HTML» است. «اینترنت» و «خدمات HTML» حدوداً هشت صفحه را به خود

تقسیم‌بندی جالبی برای وبلاگ‌های داخلی ارائه می‌کنند:

۱. وبلاگ‌های گروه‌کاری (Workgroup blogs):

این نوع وبلاگ‌ها که در شرکت‌های بزرگ بیشترین کاربرد را دارند، ارتباطات چندسویه‌ای را میان کارکنان یک بخش از شرکت، فراهم می‌کنند. از طریق این وبلاگ‌ها، می‌توان نظرات متفاوت را در حوزه‌کاری مربوط گردآوری نمود و معمولاً موانع موجود میان گروه‌های کاری را مرتفع کرد و محیطی را فراهم آورد که روحیه کار گروهی و تیمی را فزایش دهد.

احساس مالکیت و باستگی نسبت به اهداف سازمانی، اشاعه زبان مشترک، و اتحاد در هدفی مشترک از دیگر فواید این نوع وبلاگ‌ها به حساب می‌آیند.

۲. وبلاگ‌های فردی (individual blogs): این نوع از وبلاگ‌ها چنان‌که از نامشان پیداست، فقط توسط افراد خاصی در شرکت قابل راه‌اندازی و بهره‌برداری است. در این نوع وبلاگ‌ها وجود یک مدیر در راس الزامی است.

۳. وبلاگ‌های پروژه‌ای (Project blogs): یکی دیگر از انواع وبلاگ‌های کاری است که به وسیله افرادی خاص و برای انجام یک پروژه قابل راه‌اندازی و بهره‌برداری محسوب می‌شود. این وبلاگ‌ها هویتی خاص به افراد گروه درگیر پروژه بخشیده و محیط مناسی را برای ارتباطات تیمی فراهم می‌آورند. یکی از مهم‌ترین مزیت‌های بالقوه وبلاگ‌های پروژه‌ای، قابلیت ایجاد انسجام تیمی است. به این معنا که وقتی گروه‌های کاری به هم پیوند خورده و منسجم گردند، بهتر از مجموعه‌های جدا از هم به وظایف خود عمل کرده، اهداف سازمانی و گروهی خود را برابر و متساوی می‌سازند.

احساس مالکیت نسبت به پروژه، اشاعه زبان مشترک و اتحاد افراد برای رسیدن به هدفی مشترک را از دیگر مزیت‌های بالقوه این نوع وبلاگ‌ها می‌توان دانست.

۴. وبلاگ‌های فراشبکه‌ای (Extranet blogs):

این نوع وبلاگ‌ها که بسیار شبیه به وبلاگ‌های اینترنتی هستند (به این معنا که فقط افراد خاصی می‌توانند به آنها دسترسی داشته باشند)، اما با این تفاوت که این افراد ممکن است عضو شرکت یاسازمان خاصی نباشند. وبلاگ‌های فراشبکه‌ای، محیطی فراهم می‌کنند تا تولیدکنندگان با مشتریان و بالعکس به راحتی رابطه برقرار کنند.

این وبلاگ‌ها می‌توانند در ایجاد و بسط و توسعه شبکه‌ای قوی از ارتباطات میان خریداران و فروشنده‌گان تأثیر به سزاپی داشته باشند و بدین وسیله فعالیت‌های تجاری شرکت‌هارا تسهیل نمایند.

در زیر عنوان «فناوری ارتقا و بلاغ‌های کاری» نویسنده‌گان به نحوه و چگونگی برقراری ارتباطی اثربخش می‌پردازند. برای تبادل اطلاعات تجاری راه‌های مختلفی وجود دارند، اما اینکه چه راهی برای انتشار یک محتوا خاص، مناسب‌تر است، مسئله‌ای است که بدون درنظر گرفتن دونکته غیرقابل پاسخگویی است:

(external)، تقسیم می‌شوند. وبلاگ‌های داخلی فقط توسط افراد خاصی قابل دسترسی است، ولی وبلاگ‌های خارجی در دسترس همگان است.

اگر وبلاگ‌ها را به کوه یخ تشبیه کنیم، بخش عمده‌این کوه که در زیر آب پنهان است از وبلاگ‌های داخلی تشکیل شده، در حالی که قله‌آن به عنوان بخشی که بر سطح آب دیده می‌شود از وبلاگ‌های خارجی تشکیل شده است.

هر چند عمده وبلاگ‌های تجاری از نوع وبلاگ‌های داخلی است، اما به همین علت که از دید عموم پنهان مانده غالباً مورد غفلت واقع می‌شوند (p.213).

در مبحث «مدیریت دانش غیررسمی»، به مسائل جدیدی پرداخته می‌شود. امروزه مدیریت دانش در حیطه کاری افزاد هر سازمان، کلیدی برای بازکردن مشکلات پیش رو محسوب می‌شود. در حقیقت «مدیریت دانش رسمی» سیستمی است کاملاً پیچیده برای پیش بدن و راه‌اندازی سیستمی به منظور تأمین زمان بیشتر برای کارکنان.

به گفته نویسنده‌گان کتاب، تحصیل اطلاعات موجود در روابط غیر رسمی بین افراد سازمان از طرق مختلف همچون نامه‌های الکترونیک، یادداشت‌ها یا توصیه نامه‌هایی که افراد برای بهبود کار مبادله می‌شود، به وسیله سیستم مدیریت دانش، ناممکن به نظر می‌رسد، اما وبلاگ‌ها راه ساده‌تری برای این امر فراهم آورده‌اند.

اگر بخواهیم از مصارف عمومی وبلاگ‌ها (خواندن، منتشر و جست و جوکردن وغیره) فراتر رويم و ارتباطات کاری را فزایش دهیم، حتماً ابزار لازم به ناگزیر سیستم مدیریت دانش غیررسمی است.

مدیریت وبلاگی با خصوصیات ویژه از جمله ثبت مرکزی پیام‌های که میان کارکنان به منظور رفع یک مشکل صورت می‌گیرد، نیاز به این دانش را پررنگ ترمی‌کند.

مصاحبه با جان راب، درباره وبلاگ‌های کسب و کار به عنوان ابزار سیستم‌های مدیریت دانش غیررسمی، که از طریق مکاتبه الکترونیک صورت گرفته است.

جان راب مدت هفت سال خلبان نیروی هوایی بود و بعد از گرفتن مدرک فوق لیسانس مدیریت بازگشایی در سال ۱۹۹۸ م. به عنوان تحلیل‌گر سرویس‌های اینترنت در سازمان تحقیقاتی فورستر مشغول به کارشد.

در زمینه ارتباطات کاری، با استفاده خلاقالنه از وبلاگ به عنوان ابزار مدیریت اطلاعات غیررسمی تحولی بینایی به وجود آورده است. به گفته وی وبلاگ‌های مدیریت دانش وسیله‌ای راحت در شبکه‌های خصوصی (یا اینترنت‌ها) هستند که طبیعتاً فقط در دسترس افراد تابع همان سازمان نیز قرار دارند. بوش و همکارانش در ادامه معرفی انواع وبلاگ‌های کاری،

وبلاگ‌ها و نشر برخط

محدودیت‌های زمانی و مکانی است. تکثیر وبلاگ‌ها به طور توافقی صورت می‌گیرد. این کار به هر دو طرف کمک می‌کند تا مخاطبان بالقوه بیشتری را تحت پوشش قرار دهند.

نویسنده‌گان در ادامه به نحوه تکثیر وبلاگ و ابزار تکثیر اشاره می‌کنند که نیاز به داشتن حداقل آگاهی مقدمات HTML، است. این فصل با معرفی سایت‌های وب ارائه کننده سرویس‌های تکثیر به پایان می‌رسد.

ضمامت کتاب آخرین برگ‌هارابه خود اختصاص داده‌اند. از سه ضمیمه کتاب، ضمیمه نخست به HTML و ساختار آن اختصاص دارد.

ضمیمه دوم به یک سری مراجع اینترنتی برای دسترسی به ابزارهای وبلاگ اشاره می‌کند و ضمیمه آخر، فرهنگ توصیفی واژه‌های تخصصی است. کتاب با یک نمایه نامه مفصل به پایان می‌رسد.

سه نکته:

نویسنده‌گان کتاب انواع وبلاگ‌هارا بر اساس صفحه‌آرایی بدین شرح بر شمرده‌اند: (p.61).

۱. وبلاگ‌های کوتاه، ۲. وبلاگ‌های روزنامه‌ای، ۳. وبلاگ‌های محتوایی که وبلاگ‌های محتوایی خود به: ۱. وبلاگ‌های «موضوعی»، ۲. وبلاگ‌های «مبتنی بر لینک»، ۳. وبلاگ‌های «اظهار نظر درباره اخبار»، ۴. وبلاگ‌های «عکس‌دار»، ۵. وبلاگ‌های «ژورنالیستی»، تقسیم شده است. این در حالی است که دو گونه وبلاگ‌های «ژورنالیستی» و وبلاگ‌های «روزنامه‌ای» بایکدیگر همپوشی دارند.

از این لحاظ وجود وبلاگ‌های «روزنامه‌ای» در قسمتی جداگانه، خارج از وبلاگ‌های محتوایی لازم به نظر نمی‌رسد.

۲. «مامی‌بلاگیم» در مجموع کتابی است جامع با نگارشی روان و با زبانی ساده و دلنشیان. اما این کتاب به علت تحولات سریع تکنولوژیک (همچون دیگر کتاب‌های حوزه IT) به سرعت از حیز انتفاع ساقط می‌شود. در این دو سال که از انتشار کتاب می‌گذرد، تغییرات زیادی در سیستم‌های سرویس دهنده وبلاگ به وجود آمده است که خواننده را وادار می‌سازد حتّمًا به فکر تهیه چاپ جدید آن باشد.

۳. و نکته آخر سطح و رشته تحصیلی نویسنده‌گان را می‌توان از دیگر نکات تأمل برانگیز کتاب دانست. چراکه هیچ کدام تحصیلات رسمی IT ندارند و به جزء‌هایی که دارای مدرک کارشناسی ارشد علوم محیطی است، دونفر دیگر دارای مدرک کارشناسی هستند. بنابراین به نظر می‌رسد انتشارات بزرگ و معتبر و ایلی صرفاً به اعتبار تجربیات دست اول نویسنده‌گان، ایشان را واجد شرایط تشخیص داده است (قابل توجه ناشرین محترم داخلی).

۱. محتوای پیام‌شما چیست؟ (مثلًاً چقدر طولانی است؟ چقدر مهم است؟ آیا چیزی است که همین الان به آن نیاز فوری داریم و یا اینکه می‌توانیم تا فردا صبر کنیم؟)

۲. زمینه ارسال و دریافت پیام چیست؟ یعنی پیام را چگونه و به چه وسیله‌ای ارسال و دریافت کنیم؟ (مثلًاً روزی صفحه تلفن همراه خود یا روزی صفحه وب، از طریق پست الکترونیک و یا از طریق پیغام‌های فوری (Instant messages)). بنابراین چگونگی استفاده از فناوری در موقعیت‌های مختلف، بستگی به اقتضای آن دارد. (P.231).

blog publicity & Syndication

واپسین فصل یا فصل نه با عنوان «عرضه عمومی و تکثیر وبلاگ به روش‌هایی برای فراتر بودن حیطه مخاطبان وبلاگ اختصاص دارد.

اما منظور از عرضه عمومی، قرار دادن وبلاگ در معرض دید همگان به طرق زیر است:

۱. از طریق پست الکترونیک، پیام فوری، گروه‌های خبری (New group) و یا تابلو پیام‌ها.

۲. از طریق موتورهای جستجو مثل (Google) و یا راهنمای (Yahoo).

برای هر وبلاگ، باید ورودی تعریف کرد. به این معنا که هر چند هم وبلاگ‌شما جالب و متنوع باشد، بدون داشتن ورودی، هیچ‌کس قادر نخواهد بود از طریق جستجوگرها (مثلًاً Google) به وبلاگ شما دست یابد.

در ادامه کتاب به وبلاگ‌های زنجیره‌ای (Webrings) اشاره کرده است.

وبلاگ‌های زنجیره‌ای این امکان را به مخاطب می‌دهند که به گروهی از سایت‌های که حول موضوعی خاص تمکز دارند و به صورت زنجیره‌ای به یکدیگر متصل شده‌اند، راحت‌تر و سریع‌تر دسترسی پیدا کنند.

«طراحی صفحه برای عرضه عمومی» یکی دیگر از عنوان‌های این فصل است.

نحوه طراحی وبلاگ می‌تواند در دلگرم یا دلسُر کردن مخاطبان وبلاگ تأثیر به سزاگی داشته باشد. وجود آرم و نشان مناسب، شعارهای مرتبط و نامی جذاب در تغییب افراد به بازدید از وبلاگ شما بسیار مؤثر خواهد بود.

تکثیر و بلاغ‌ها (Syndication) قسمت مهم دیگری است که در این فصل به آن اشاره می‌شود.

در معنای عام «تکثیر و بلاغ‌ها» توافقی است که بین تولیدکننده محتوا و توزیع‌کننده آن صورت می‌گیرد. تولیدکننده کسی است که محتوای اصلی را خلق می‌کند و توزیع‌کننده کسی که این محتوا را به نمایش می‌گذارد و منظور از تکثیر محتوا از بین بردن